

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
ผลจากการจัดการความรู้เรื่องการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยลงในวารสารวิชาการ
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐

ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ วิทยาลัยมีผลงานการตีพิมพ์ผลงานวิจัยลงในวารสารเพิ่มขึ้น มีคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านการวิจัย โดยมีเพียงคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพในรอบปีที่ผ่านมาพบว่า มีอาจารย์ที่ได้ร่วมผลิตผลงานวิจัยตีพิมพ์ลงในวารสารจำนวนมากขึ้น การจัดการความรู้ในวงรอบการทำงานปีนี้เป็นารรวบรวมความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ว่าอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรีได้มีการปฏิบัติอย่างไรที่ทำให้มีผลงานการตีพิมพ์ผลงานวิจัยลงในวารสารวิชาการเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ชุมชนนักปฏิบัติที่ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้มีดังนี้

อ.วรรณิ	ศรีวิสัย
ดร.วิมลพรรณ	นิธิพงศ์
อ.รจนารถ	ชูใจ
อ.จิรียา	อินทนา
ดร.เยาวลักษณ์	มีบุญมาก
ดร.นงนุช	วงศ์สว่าง
อ.ศรีณธร	มังคะมณี
อ.ขวัญใจ	เพทายประกายเพชร
อ.ชูขวัญ	เฮงไชโย

กลุ่มชุมชนนักปฏิบัติได้พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรื่องการตีพิมพ์ผลงานวิจัยลงในวารสารวิชาการ ซึ่งสามารถสรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นได้ว่าการตีพิมพ์ผลงานวิจัยลงในวารสารวิชาการนั้นมี ๓ ขั้นตอน คือขึ้นเตรียมการ ขึ้นจัดทำต้นฉบับ และขึ้นปรับแก้ต้นฉบับ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียมการ

ก่อนที่จะตีพิมพ์ผลงานวิจัยลงในวารสารผู้วิจัยนักวิจัยจะต้องเตรียมการดังต่อไปนี้

๑. สรรหาผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ

การเตรียมทำวิจัยที่มีคุณภาพ กลุ่มของนักปฏิบัติเรื่องการตีพิมพ์เห็นว่าขั้นตอนของการทำวิจัยถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการเตรียมวัตถุดิบก่อนที่จะทำการตีพิมพ์ ชุมชนนักปฏิบัติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประสบการณ์ดังนี้

๑.๑. ในการทำวิจัยนั้นควรจะทำวิจัยที่มีคุณภาพไม่ใช่สักแต่ว่าทำเพื่อให้ตนเองผ่านตัวชี้วัดเท่านั้น แต่อาจารย์ควรที่จะพัฒนางานวิจัยในประเด็นที่สนใจหรือเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่องไปเรื่อยๆ ให้เกิดเป็นความก้าวหน้าทางวิชาการจนในที่สุดอาจารย์จะเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขา/ประเด็นนั้น

๑.๒. รูปแบบของการวิจัยก็มีความสำคัญเราไม่ควรที่จะทำเพียงแต่รูปแบบง่ายๆเท่านั้น ควรทำวิจัยในลักษณะต่อยอดองค์ความรู้ ประยุกต์ความรู้ หรือออกแบบการวิจัยให้ได้นำผลงานวิจัยครั้งก่อนมาใช้ไปเรื่อยๆตัวอย่างเช่นได้ครั้งแรกเราอาจทำวิจัยประเภทสำรวจสอบถามความพึงพอใจ ที่ทำให้ได้ความรู้ในเชิงกว้างแต่ไม่ลงลึก ครั้งต่อไปเราอาจอยู่ที่ประเด็นเดิม แต่ทำการวิจัยที่ลงลึกมากขึ้น ก็จะได้ความรู้แบบลึกซึ้ง ต่อมาเมื่อมีข้อมูลพื้นฐานที่เพียงพอเราก็สามารถที่จะออกแบบนวัตกรรมหรือโปรแกรมต่างๆที่จะมาช่วยลดปัญหาในความเป็นจริงได้ วิจัยเรื่องนี้จึงอาจจะเป็นวิจัยที่ออกแบบโปรแกรมหรือนวัตกรรมที่นำมาใช้พัฒนางาน พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพ จะเห็นได้ว่าเราสามารถต่อยอดงานวิจัยออกไปได้เรื่อยๆ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยที่เหมาะสม หลังจากที่ทำวิจัยสำรวจไปหลายครั้งแล้ว ควรออกแบบการทำวิจัยให้เป็นแบบ R&D ต่อไป

๑.๓. ในสถาบันของเรามีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ได้เคยถูกส่งไปตีพิมพ์ในวารสารแต่ไม่ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ ในการพัฒนางานนั้นเมื่อเราได้เรียนรู้มากขึ้นแล้วว่าจะทำการตีพิมพ์ได้อย่างไรจึงจะสำเร็จ เราก็ควรที่จะย้อนกลับไปนำผลงานที่เคยถูกปฏิเสธนั้นกลับมาปรับปรุงวิธีการเขียนใหม่ แล้วส่งเข้าไปเพื่อให้ได้รับการตีพิมพ์ใหม่อีกครั้ง

๒. ในการทำวิจัยเราได้มองเห็นว่าเครือข่ายมีประโยชน์มาก ชุมชนนักปฏิบัติจึงได้สรุปวิธีการทำผลงานวิจัยที่มีเครือข่ายเป็นแหล่งสนับสนุนดังนี้

๒.๑. เครือข่ายที่เป็นกลุ่มเพื่อนอาจารย์ภายในวิทยาลัยช่วยทำให้เรามีผู้เชี่ยวชาญและสามารถร่วมมือกันทำงานร่วมกันได้อย่างใกล้ชิดได้ ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างผลงานวิจัยหลายหลายเรื่องได้พร้อมกัน โดยเราสามารถที่จะแบ่งหน้าที่ว่าในการวิจัยเรื่องที่ ๑ ใครที่จะเป็นผู้นำและมีบทบาทด้านใดส่วนในเรื่องวิจัยที่ ๒ หรือ ๓ คนอื่นก็สามารถที่จะผลัดเปลี่ยนกันมาเป็นหัวหน้าในการวิจัย วิธีการแบบนี้เราจะออกแรงในแต่ละเรื่องไม่เท่ากัน แต่สุดท้ายเราจะได้วิจัยที่ตัวเราเป็นผู้ร่วมวิจัยหลายเรื่องในปีเดียวกัน ต่างกับการทำวิจัยที่ทำเรื่องเดียวจากคนเดียว นอกจากจะมีความไม่น่าเชื่อถือแล้ว ยังได้ผลงานน้อย และไม่หลากหลายทางด้านความคิดลดทอนความคิดที่เกิดจากการอภิปรายของกลุ่มนักวิจัยลงไปด้วย

๒.๒. เครือข่ายที่เกิดจากความร่วมมือกับอาจารย์ในสถาบันการศึกษาอื่น การร่วมมือแบบนี้มีข้อดีคือในบางด้านที่เราไม่เชี่ยวชาญเพียงพอ เราก็สามารถใช้ความเชี่ยวชาญของเพื่อนนักวิจัยจากสถาบันอื่นมาทำให้งานวิจัยมีความแข็งแกร่งได้ รวมทั้งทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วย เราต้องยอมรับว่าอาจารย์บางท่านของเราก็เขียนภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาอังกฤษเชิงวิชาการได้ไม่ดีเท่าที่ควร ฉะนั้นถ้าเรามีกลุ่มนักวิจัยจากสถาบันอื่นที่มีความเชี่ยวชาญและคุ้นเคยกับการตีพิมพ์ผลงานวิจัยเป็นภาษาอังกฤษได้ ก็จะเป็นประโยชน์ในการตีพิมพ์งานของเราด้วยเช่นเดียวกัน

๒.๓. เครือข่ายที่เกิดจากความร่วมมือกับพยาบาล หรือวิชาชีพอื่นในหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพ การมีเครือข่ายแบบนี้จะทำให้เรื่องงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น ในแง่ของการนำความรู้ทางวิชาการไปใช้ในการปฏิบัติจริง เนื่องจากกลุ่มเพื่อนที่มาจากฝ่ายบริการจะมีประสบการณ์มากในการนำความรู้ไปปฏิบัติ ฉะนั้นความรู้และประสบการณ์ของเขาจะเป็นประโยชน์ในการเขียนผลงานวิจัยที่มีความละเอียด และนำไปใช้ได้จริง แต่ก็จะมีข้อจำกัดอยู่บ้าง ในแง่ที่ว่าเพื่อนที่เป็นนักวิจัยที่มาจากฝ่ายบริการมักจะไม่ค่อยคุ้นเคยกับการเขียนงานวิจัยให้เป็นบทความวิจัยลงตีพิมพ์ในวารสาร ฉะนั้นในกลุ่มเพื่อนแบบนี้อาจารย์จะต้องเป็นผู้นำในการที่จะเขียนสิ่งที่ได้ทำหรือเขียนบทความวิจัย

๓. พิจารณาเนื้อหา

๓.๑. พิจารณาเนื้อหาของผลงานวิจัยว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร มีเนื้อหาประเด็นเดียวหรือสามารถจะมองเห็นเป็นหมวดหรือกลุ่มย่อยขององค์ความรู้ ในขั้นตอนนี้จะทำให้เราเริ่มออกแบบได้ว่า ผลงานวิจัยเรื่องนี้จะสามารถตีพิมพ์ในวารสารวิชาการได้กับบทความ

๓.๒. หลังจากนั้นต้องเลือกวารสารว่าจะตีพิมพ์ในวารสารชื่อเรื่องใด วารสารที่จะตีพิมพ์นั้นมีการกำหนดในการออกจำนวนกี่ฉบับต่อปี วารสารนั้นมีชื่อเสียงมากเพียงใด ซึ่งก็มีผลในในที่ว่าถ้าวารสารนั้นมีจำนวนต้นฉบับมากเพียงพออยู่แล้ว เราอาจจะต้องรอนานมากขึ้นเพื่อให้ได้ตีพิมพ์ตามลำดับที่บรรณาธิการได้จัดไว้ นอกจากนี้ยังต้องดูว่าวารสารนั้นได้รับการยอมรับ น่าเชื่อถือเพียงใด โดยอ่านดูจากค่า Impact Factor รวมทั้งจะต้องดูด้วยว่าเนื้อหาของวารสารหรือจุดเน้นของวารสารคืออะไร วารสารบางเรื่องแม้จะใช้ชื่อว่าวารสารฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแต่เราก็ต้องอ่านไปให้ถึงข้อกำหนดหรือขอบเขตเนื้อหาของการตีพิมพ์ว่าครอบคลุมในเนื้อหาสาระในวิชาใดบ้าง ถึงแม้เราไม่ได้ทำการศึกษาทางวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์แต่วิทยาศาสตร์สุขภาพแบบพยาบาลก็อาจจะสามารถตีพิมพ์ในวารสารเล่มนั้นได้ เมื่อเราตกลงใจเลือกได้แล้วว่าจะตีพิมพ์ในวารสารใด ก็จะก้าวสู่ขั้นตอนต่อไป

๓.๓. ในการตีพิมพ์บทความวิจัยลงในวารสารวิชาการของประเทศไทยที่อยู่ในฐาน TCI และถ้านักวิจัยต้องการที่จะตีพิมพ์ในฐาน TCI กลุ่ม ๑ หรือกลุ่ม ๒ โดยเฉพาะเจาะจงแล้วควรจะติดตามการเปลี่ยนแปลงของวารสารว่าในขณะนั้นวารสารชื่อเรื่อง ที่เราจะตีพิมพ์นั้นอยู่ในฐานข้อมูล TCI ในกลุ่มใดวิธีการที่จะตรวจสอบคือช่องทางแรกให้เข้าไปดูในเว็บไซต์ของวารสาร แต่บางครั้งถ้าวารสารนั้นเปลี่ยนจากฐานข้อมูลกลุ่มหนึ่งไปเป็นกลุ่มที่ต่ำกว่า วารสารเองอาจไม่ได้แสดงการเปลี่ยนแปลงนี้ไว้ที่หน้าเว็บไซต์ แต่ถ้าเป็นการปรับไปในทางที่ดีขึ้นก็จะมีคำแนะนำไว้ที่หน้าเว็บไซต์อย่างชัดเจน ฉะนั้นจึงต้องมีการสืบค้นในช่องทางที่ ๒ ได้แก่การเข้าไปที่เว็บไซต์ของ TCI แล้วเข้าไปพิมพ์รายชื่อวารสารเพื่อตรวจสอบว่าอยู่ในฐานข้อมูลใดที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด

๔. ติดต่อสื่อสาร ในขั้นตอนนี้นักวิจัยหรือเจ้าของผลงานจะทำการติดต่อสื่อสารกับวารสาร โดยเริ่มจากการดูเบอร์โทรศัพท์หรืออีเมลที่ติดต่อกับบรรณาธิการหรือเจ้าหน้าที่ของวารสารนั้น ทางวิทยาลัย โดยงานวิจัยหรือเจ้าของผลงานเองก็จะได้พูดคุยกับบรรณาธิการเกี่ยวกับจำนวนเล่ม ปีที่จะตีพิมพ์ จำนวนผลงานที่เข้าคิวรออยู่ ณ ช่วงเวลานั้น ฉบับใดที่เราจะสามารถได้ตีพิมพ์ถ้าเราเขียนบทความได้สำเร็จ บางคนอาจจะคิดว่าการทำตามคำแนะนำที่เขาได้เขียนไว้ในคำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์นั้นเพียงพอ แต่ในความเป็นจริงการได้พูดคุยสื่อสารด้วยวาจาจะทำให้มีความเข้าใจและได้พูดคุยตกลงในเรื่องที่จำเป็นมากกว่าการทำตามเว็บไซต์วารสารกำหนดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ขั้นจัดทำต้นฉบับ

๑. เมื่อเตรียมเนื้อหาที่จะเขียนก็บทความแล้วก็ต้องทำการทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติม สาเหตุที่ต้องทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมก็เพราะว่าวิทยาการหรือความรู้ใหม่ๆ มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ในช่วงเวลาที่เรได้ทำรายงานวิจัยเสร็จสิ้นลงไปแล้วนั้นอาจจะเป็นเวลาที่มียุคความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเราจะหยิบผลงานที่เป็นรายงานวิจัยมาเขียนให้เป็นบทความวิจัยจึงจำเป็นต้องทบทวนวรรณกรรมใหม่ ที่มีความรู้ใหม่เกิดขึ้นในช่วงก่อนหน้านี้ เพื่อให้งานบทความวิจัยของเราเป็นความรู้ใหม่ที่มีความทันสมัย นอกจากนี้เมื่อใดก็ตามที่นักวิจัยเลือกที่จะแบ่งเนื้อหาจากรายงานวิจัยเล่มโตออกเป็นประเด็นย่อย เพื่อที่จะตีพิมพ์ให้เป็นบทความวิจัยหลายๆบทความ ผู้วิจัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทบทวนวรรณกรรมใหม่เพื่อให้ตรงประเด็นกับประเด็นที่แยกออกมาเป็นประเด็นย่อยต่างๆ ให้มีความทันสมัยและครอบคลุมในประเด็นนั้นๆ และเพื่อที่จะได้เห็นองค์ความรู้ใหม่อย่างชัดเจน
๒. เมื่อผ่านขั้นตอนการทบทวนวรรณกรรมใหม่แล้วเจ้าของผลงานจำเป็นจะต้องเตรียมการในส่วนของการอ้างอิงไปด้วยกัน คือในขณะที่ทำการทบทวนวรรณกรรมใหม่ ก็จัดเตรียมข้อมูลรายการเอกสารอ้างอิงหรือนำบทความ/รายการเอกสารอ้างอิงเดิมบางเรื่องนำมาใช้ใหม่ ในขั้นตอนเหล่านี้เราขอเรียกว่าขั้นตอนการเตรียมเอกสารอ้างอิง ความจำเป็นสำหรับเจ้าของผลงานในช่วงเวลานี้ก็คือการจัดทำเอกสารอ้างอิงให้เป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด เนื่องจากวารสารหลายฉบับได้ก้าวเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลวิจัยของอาเซียนเรียบร้อยแล้ว ถึงแม้งานจะเป็นภาษาไทยแต่เอกสารอ้างอิงก็ต้องเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้อื่นสามารถที่จะเข้าถึงหรือค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไปได้ ยังมีอีกเหตุผลหนึ่งคือถึงแม้เราจะทำงานวิจัยที่เป็นภาษาไทย แต่ในการก้าวเข้าสู่ความเป็นสากลหรืออย่างน้อยในระดับ

อาเซียน เราก็จะต้องค้นคว้าความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการอภิปรายผล หรือทบทวนวรรณกรรมที่มาจากงานที่ทำในต่างประเทศด้วย เพราะความรู้บางอย่างประเทศไทยอาจมีความล้าหลังซึ่งในสากลไม่ได้ใช้ ฉะนั้นเราจึงต้องเปิดกว้างและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นเข้าใจงานของเราเข้าถึงงานของเราได้อย่างแท้จริง และการจัดเตรียมเอกสารอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษนั้นมีข้อเสนอแนะดังนี้

๒.๑. ค้นคว้าหาบทความวิจัยใหม่ๆโดยผ่านฐานข้อมูลงานวิจัยสำหรับฐานข้อมูลของวิทยาลัยคือ

CINAHL อาจารย์ทุกคนสามารถเข้าใช้ได้ โดยได้ระบบจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดึงรายการอ้างอิงมาให้ และสามารถเลือกได้ว่าจะเป็นการอ้างอิงในระบบใด เช่น APA หรือ Vancouver ขั้นตอนนี้สำคัญและเป็นขั้นตอนที่ดีที่จะช่วยให้ลดข้อผิดพลาดในการนั่งพิมพ์เอกสารอ้างอิงด้วยตัวเอง

๒.๒. ในการทำเอกสารอ้างอิงนั้นวิทยาลัยยังได้อำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ทุกคน โดยมีโปรแกรม Endnote สำหรับทำเอกสารอ้างอิงไว้ให้อาจารย์ทุกคนสามารถนำไปใช้ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับอาจารย์ที่ทำงานวิจัยผูกพันอยู่กับเรื่องหรือประเด็นเดิม และต้องการตกแต่งออกไปประเด็นต่างๆมากขึ้น เพราะอาจารย์สามารถที่จะเก็บสะสมรายการเอกสารอ้างอิงได้

๒.๓. ในการอ่านงานที่เป็นภาษาไทยเพื่อทบทวนวรรณกรรม และทำรายการเอกสารอ้างอิงไปด้วยนั้น ควรอ่านอ่านไปถึงส่วนของ abstract และลอก (Copy) ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่องที่เป็นภาษาอังกฤษและชื่อวารสารไว้ในขณะที่อ่านให้เรียบร้อย เพราะถ้ามาตามหาในภายหลังอาจมีความยากลำบากหรือไม่สามารถหาได้อีก จึงมีข้อเสนอแนะว่าในขณะที่อ่านให้ Copy รายละเอียดเหล่านี้มาเก็บไว้ในคราวเดียวกันเลย ถึงแม้งานนั้นจะเป็นงานภาษาไทยก็ตาม

๓. วารสารบางชื่อเรื่องมีข้อกำหนดที่ขอให้ให้นักวิจัยอ้างอิงโดยใช้เอกสารอ้างอิงจากผลงานที่เคยตีพิมพ์ในวารสารนั้นๆมาก่อน ประเด็นนี้เราจะต้องดูให้ละเอียดถี่ถ้วนและทำการค้นหาจากวารสารเรื่องนั้นที่เราจะนำมาใช้อ้างอิงตามที่วารสารกำหนด

ชั้นปรับแก้ต้นฉบับ

๑. มีข้อเสนอในเรื่องของการเก็บรักษาข้อมูลดิบเอาไว้ก่อน บางครั้งเมื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจผลงานของวารสารได้มีข้อเสนอแนะ เช่น หาข้อมูลเพิ่ม คำนวณทางสถิติเพิ่ม เปลี่ยนวิธีการหาคำตอบ เป็นต้น นักวิจัยจำเป็นต้องกลับไปหาคำตอบเดิม เพื่อที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลใหม่อีกครั้ง แต่ถ้านักวิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลดิบเอาไว้ ก็จะมีผลเสียคือไม่สามารถแก้ไขงานตามที่คุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะได้
๒. ข้อควรระวังอีกประการหนึ่งที่จะต้องเน้นย้ำเนื่องจากเกิดความผิดพลาดขึ้นซ้ำๆ ได้แก่ การค้นหาข้อมูลไปและเขียนงานไปด้วย แต่การเขียนงานมีความต่อเนื่องจนนักวิจัยลืมจัดเก็บ URL หรือแหล่งที่มาของข้อมูลไว้ เมื่อเวลาผ่านไปจะกลับไปดู หรือนำมาเขียนรายการอ้างอิงก็ไม่สามารถที่จะเขียนได้ ข้อเสนอจากกลุ่มนักปฏิบัติคือควรเก็บข้อมูลนั้นไว้นานกว่า ๕ ปีก่อนที่จะทำลายเสีย
๓. สืบเนื่องจากความรู้ดังกล่าวข้างต้น นักวิจัยถ้าเป็นไปได้ควรที่จะตีพิมพ์ในวารสารชื่อเรื่องเดิมซ้ำอีกถ้ามีโอกาส เพราะในวารสารที่ต้องการให้เราใช้อ้างอิงจากวารสารเล่มนั้น เราก็จะสามารถเลือกงานที่จะนำมาอ้างอิงได้ง่ายขึ้น เพราะตัวเราเป็นนักวิจัยที่ทำวิจัยเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำลังจะตีพิมพ์อยู่นั่นเอง ข้อนี้ไม่ใช่ประเด็นปัญหาเสมอไปเพราะประเด็นวิจัยบางประเด็นก็มีนักวิจัยสนใจศึกษาทำวิจัยไว้มากมายเพียงพอที่จะอ้างอิงในวารสารฉบับที่กำลังตีพิมพ์อยู่นั้นได้ แต่ถ้าไม่ใช่ก็ควรทำตามข้อเสนอแนะที่ได้ให้ไว้
๔. นักวิจัยบางคนมีประสบการณ์ว่า เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากวารสารแล้วยังไม่มีเวลาแก้ไข ได้เก็บเอกสารไว้อยู่นานหลายเดือน แล้วเกิดมีความลังเลสงสัยว่าจะแก้ไขอีกครั้งได้หรือไม่ มีข้อเสนอแนะดังนี้

๔.๑. ติดต่อกับบรรณาธิการของวารสารโดยตรงให้ข้อมูลและซักถามข้อมูลให้เกิดความเข้าใจ

๔.๒. ในขั้นต้นให้พิจารณาว่าข้อเสนอแนะที่ได้รับมาในครั้งแรกล้วนเป็นข้อเสนอแนะจากบรรณาธิการหรือจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจผลงาน ข้อสังเกตคือในการส่งงานเข้าไปตีพิมพ์จะได้ข้อความหรือเอกสารที่ตอบกลับมาให้แก้รูปแบบการพิมพ์และการใช้คำหรืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่มากนัก ขั้นตอนนี้ส่วนมากแล้วจะเป็นการตอบสนองกลับมาจากบรรณาธิการ เมื่อเราได้

แก้ไขหรือจัดทำรูปแบบของต้นฉบับตามข้อเสนอแนะแล้ว เอกสารจึงจะถูกส่งไปให้ผู้ตรวจซึ่งจะให้ข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง ฉะนั้นไม่ว่าจะได้รับข้อเสนอแนะที่อยู่ในขั้นตอนใดก็ถือว่าเป็นอยู่ในกระบวนการของการจัดทำบทความเพื่อตีพิมพ์ จึงมีความคุ้มค่าที่เราจะกลับไปแก้ไขต้นฉบับตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยลงในวารสารดังกล่าวข้างต้น เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ของชุมชนนักปฏิบัติ ซึ่งมุ่งหวังให้อาจารย์ได้นำแนวทางการตีพิมพ์ผลงานวิจัยลงในวารสารนี้ไปพัฒนาผลงานวิชาการของอาจารย์และสถาบันให้ดีขึ้นต่อไป